

NEKO DRUGI

Podjarmljivanje interneta

Bilo je potrebno malo „idiotske“ bahatosti, puno entuzijazma i moćna tehnologija komuniciranja da Beograd doživi protest kakav dugo nije video. Ipak, da nije bilo interneta i bahatost i entuzijazam bi se po ko zna koji put iscrpeli u međusobnoj neravnopravnoj borbi a da bi malo koga, sem neposrednih aktera, dodirnule. Ovako, posle skoro-rašnjih izbora i aktuelnih protesta protiv rušenja u Savamaloj teško da će bilo ko moći da potceni ulogu interneta u političkim procesima u Srbiji.

Međutim, dok mi počinjemo da polazemo sve više nade u političku moć interneta, na globalnom nivou već uveliko deštuje agenda koja ima za cilj da

DALIBOR PETROVIĆ

podrije tri osnovna stuba na kojima slobodni internet počiva - komunikaciju, anonimnost i otvorenost. Zahvaljujući Snoudenovoj hrabrosti počeli smo da naslućujemo razmere nadzora kome je naša komunikacija na internetu izložena. Na žalost, podjarmljivanje druga dva noseća stuba interneta još uvek je samo retkima vidljivo.

U proteklom godinama svedoci smo sve intenzivnije kriminalizacije anonimnosti na internetu koja ima za cilj njeno pro-

terivanje u sferu sumnjivog. Kao posledica ovog procesa danas je postalo široko prihvaćeno stanovište da je anonimnost na internetu izvor pedofilije, terorizma, finansijskih prevara, itd. Anonimnost je zbog toga proterana u podzemlje interneta a svaki izlazak van njega podrazumeva bezuslovnu javnost svih nas.

Drugi, još manje vidljiv fenomen koji razara samu osnovu interneta jeste gušenje njegove otvorenosti. Od hipelinkovanog interaktivnog prostora gde je svako individualno tragao za informacijama došli smo do upotrebe interneta kroz zatvorene aplikacije koje nam isporučuju filtriran sadržaj i nadziranu komunikaciju. Iako drži svet u svo-

jim rukama, prosečan korisnik se putem interneta informiše ili koristeći aplikacije postojećih medija ili putem online mreža u kojima je sadržaj takođe u skladu sa nekim algoritmom filtriran.

Međutim, i to je ono što najviše brine, podjarmljivanju interneta zdušno doprinosimo i mi sami odričući se dobrovoljno svoje anonimnosti i informacionog bogatstva interneta. Ne koristiti otvorenost interneta već se informisati preko kontrolisanih aplikacija isto je kao u sred leta stajati na obali mora a ne kupati se u njemu već se rashladivati kapajućom vodom iz baštenskog creva za čiju ste upotrebu morali da priložite ličnu kartu. Tačno je, za neplivače je ovo crevo jedina nada za osveženje, ali umesto njih da naučimo da kako da plivaju nama je lakše da se odrekemo napora plivanja, jer kapajućom vodom iz creva, ma koliko ona topla i mutna bila, može se i ležeći rashladivati.

Sa druge strane, da bi eviden-

tirale učesnike nekog protesta, bezbednosne agencije više ne moraju nikog da uhode jer se moderni "protestanti" sami dobrovoljno identifikuju na Fejsbuk stranicama protesta. Svakako dostojanstven čin vredan hvale ali i čin koji daje ogromnu taktičku prednost onima protiv kojih je ovaj protest usmeren. Čin koji bi na nekadašnjem internetu bio nezamisliv.

Kako kaže Konstantinović u svojoj *Filosofiji palanke* - teror palanke je teror uvida u sve, teror javnosti svega. Naši roditelji su se spremno odriicali zaštite ali i ovog pritiska palanke u korist slobode koju nosi anonimnost velegrada. Za razliku od njih, odričući se anonimnosti za koju su se oni izborili, mi ne dobijamo ništa za uzvrat već samo mogućnost da sebe ugradimo u temelje jednog novog, nakaznog, hibrida - u temelje palanačke države.

Autor je sociolog, docent na Univerzitetu u Beogradu (Politika)

VREMEPLOV

prije 15 godina

Program kvaliteta

“U programu kvaliteta, koji je Vlada Crne Gore usvojila na prošlonedjeljnoj sjednici, stavili smo akcenat na oblasti koje su prioritetne za razvoj, a na čijem je unapređenju do sada najmanje urađeno. To su na prvom mjestu turizam i ugostiteljstvo, a zatim trgovina, zdravstvo, saobraćaj, javna i komunalna preduzeća i državni organi, jer kvalitet podrazumjeva i funkcionisanje jedne organizacije, a ne samo kvalitet proizvoda”, kazao je Branko Vujović, direktor Agencije za prestrukturiranje privrede i strana ulaganja.

On je izrazio nadu da će biti realizovano obećanje nekih francuskih preduzeća o osnivanju škole kvaliteta za jugoistočnu Evropu na teritoriji Crne Gore.

FORUM

Muhittin Koroglu, Turska; irancartoon.com

KOMENTARI

PLAĆAMO ONE ŠTO SU ZATEKLI I ZA NOVE MJESEČNO JOŠ OKO 100.000 EURA:

Miladin1 - Lako je iz zajedničke kese prosipati...

POPOVIĆ PODNOSI OSTA VKU:
Novak6 - Sve je ovo da se da privid da se nešto dešava u CG...

BUDVA: DEMOLIRAO PLAŽNI BAR JER NISU DALI DA UDE SA PSOM:

svetlana - Kakvi smo mi primitivci... u oba smjera.

OPERACIJE I PREGLEDI BESPLATNI I U KODRI:

djuro_markov - I ovo će da funkcioniše ka sa apotekama, 2 mjeseca i šalili smo se.

STAV

„Ona je tu“!

Ljepota, samouvjerenost, pozitivna kritika, negativna kritika, nadmenost, poniznost, narcisoidnost, sažaljenje, ohrabrenje, inteligencija, šarm, stav, oprečna mišljenja, ljubomora, ljubav, raznovrsnost, nježnost, feminizam. Mali broj muškaraca i ubjedljivo veći broj žena na jednom mjestu - trodnevna Konvencija žena Zapadnog Balkana u Podgorici.

Ovdje su se okupila velika ženska imena sa prostora Zapadnog Balkana. Razgovarale i diskutovale su (smo) o zalagaju za ravnopravnost polova u svim oblastima i na svim nivoima. Mnoge od njih su podijelile svoja iskustva sa kojima su se susretale tokom života, privatno ili poslovno. Neke od njih su, kažu, pretrpjele velike nepravde i diskriminaciju, a ima i onih koje se nikada nijesu osjetile inferiorno u odnosu na suprotan pol. Jedne su ostvarile svoja prava, a ove druge još biju bitku ili su makar na dobrom putu. Bila je to jedna zanimljiva diskusija koja je emotivno oscilirala od suza do smijeha.

Lično nijesam feministkinja,

ŽELJKA KORAĆ

ali borac za ljudska prava jesam svim svojim bićem. Ovo je veoma osjetljivo pitanje, a svako takvo pitanje zahtijeva oprez - zato, dame, oprezno do cilja - do svojih prava.

Mislim da su žene, pogotovo u razvijenim demokratskim društvima spremne čak i da malo prejudiciraju pitanje prava, bilo da su ih ostvarile ili da se bore za ista. Dok s druge strane imamo žene koje i ne razmišljaju da krenu u "borbu". Ne smiju, ne umiju ili jednostavno im je svega "preko glave". Kako samo žena može u svojim emocijama ići iz krajnosti u krajnost, tako tu krajnost "koristi" u (ne)borbi za svoja prava. Uvijek je bilo onih čija su prava zaista u velikoj mjeri ugrožena i gdje se institucije primarno moraju uključivati u rješavanje tih problema. Ali, na nekoj drugoj strani mogu se vidjeti žene koje na sve strane prave buku i mašu svojim prijedlozima za donošenje zakonske regulative, kao i one koje se samosažaljevaju i čekaju da neko to učini za njih.

Pri tom ne mislim na žene domaćice koje su udaljene od institucija, nego na njihove "drugarice" koje imaju priliku da u ime svoje i njihovo učine nešto. Može biti da ne postoji dovoljno volje da se ova priča dovede do kraja, i to "ženske volje" rekla bih. Zato se nekada dešava da borba za prava žena postaje predmet podsmijeha. "Šta ona sad hoće, kako misli da postigne nešto, nema šanse da će uspjjeti, itd..." često kaže i žena ženi. Pa, drage dame, ako kažete "žena si, možes sve "onda daj i uzmi to sve, ali sa stilom. Pogrešna borba za svoja prava je i pogrešna životna filozofija. Žene koje su poslovno uspješne (i one koje idu na posao), a pritom su ostvarene kao majke, obično misle da ih društvo treba nešto dodatno, posebno tretirati. Ne znam zašto...? Znaju sve unaprijed šta ih čeka zavisno od zemlje u kojoj žive, pa bolje da razmisle prije svega. Jer jedina žrtva posle svega je dijete, koje nije krivo, što je njegova majka nezado-

Žene u razvijenim društvima prejudiciraju pitanje prava, čak i kad su ih ostvarile

voljna životom i što je umjesto osmijeha prinuđeno da gleda njenu smrknutu facu. Koja nikako neće dobro uticati na njegov razvoj i budućnost. Jedna od učesnica konvencije, Jelena Đoković, je lijepo kazala "decu zaštititi, a roditelje edukovati". Upravo je to pravi put ka zdravom društvu. Krajnji cilj neka ne bude društveno priznanje za rađanje nego za pravilan odgoj djeteta u ljubavi i posvećenosti. Jer samo takvo dijete-čovjek treba društvu. Mislim da bi to trebalo da bude jedini i krajnji cilj majke - odgoj u ljubavi, a ne odgoj radi odgoja.

Kao rezultat zdravog društva i racionalnog djelovanja nećemo imati ovoliko porodica sa djecom koja se bore za goli opstanak, sa djecom koja posmatraju život kao svog neprijatelja. Naravno, nesporno je da državne institucije treba da se uključe da bi se postigao cilj, a cilj je zdravo i prosperitetno društvo. Ali ni pošto ne opravdam individualni hir i neodgovornost. Takođe ne podržavam abortus, osim kada su u pitanju nasilne situacije. Podržavam racio kao osnovu svega i uključenje institucija, u edukaciju, kao vema bitan stub društva. Očekujem od žena da valjano iskoriste mogućnost emancipacije, što je

pravi put da postanu svjesne sebe, da zavole sebe i da znaju šta im je činiti kako ne bi pripadale beznadežnim grupama građanki. I da ne smatraju junaštvom i herojstvom ako imaju i posao i porodicu, jer je to samo put koji su odabrale i odvažile se da njime putuju. Kada žene shvate da sve što rade rade zbog sebe, njihov život će tada dobiti pravi smisao. Nije potrebno da mašu svojim bebama da bi pokazale svoju vrijednost. Bili smo svjedoci dami koja je u Skupštini Crne Gore, gdje se odlučivalo o važnim političkim pitanjima, držala tromjesečnu bebu u naručju. Ova situacija je izazvala podijeljena mišljenja. Neki su kazali da su žene u borbi za svoja prava napravile veliki korak dok je kod drugih, pak, ovo izazvalo smijeh ili su shvatili da je gospođa htjela na taj način da nam kaže "Pogledajte, ja mogu sve". Zaboga, bar ona je u poziciji da omogući dadilju svom djetetu. Ovu situaciju neki su shvatiti kao neozbiljan pristup prema i instituciji u kojoj se nalazi, a onda i neodgovornost prema sebi i svom djetetu, ili je morala tako učini... Svako je već donio svoj zaključak.

Da, "Ona je tu", samo sa stilom, moliću, kako i dolikuje. "Iznad svega, umjesto žrtve budi heroina svog života", Nora Ephron.

Autorka je politikolog

Mišljenja objavljena u tekstovima autora nisu nužno i stavovi redakcije Vijesti.